

Sammanfattning

Fråga om det förelegat grund för avskedande av en arbetstagare som var anställd hos Aktiebolaget Storstockholms Lokaltrafik som s.k. trygghetsansvarig. Till stöd för avskedandet åberopades bl.a. att arbetstagaren haft illojala kontakter med underleverantörer till bolaget. Även fråga om bolaget gjort sig skyldigt till brott mot gällande kollektivavtal och brott mot 18 § medbestämmandelagen.

ARBETSDOMSTOLEN

DOM
2004-06-23
StockholmDom nr 57/04
Mål nr A 98/03

KÄRANDE

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, Box 7825, 103 97 STOCKHOLM
Ombud: förbundsjuristen Sussanne Lundberg, Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, adress som ovan

SVARANDE

1. Kommunala Företagens Samorganisation, Box 15005,
104 65 STOCKHOLM
2. Aktiebolaget Storstockholms Lokaltrafik, 556013-0683,
120 80 STOCKHOLM
Ombud för båda: advokaten Jens Tillqvist, Box 1670,
111 96 STOCKHOLM

SAKEN

Ogiltigförklaring av avskedande m.m.

Mellan Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund (förbundet) och Kommunala Företagens Samorganisation (KFS) gäller kollektivavtal. Aktiebolaget Storstockholms Lokaltrafik (SL) är medlem i KFS.

Mellan parterna gäller Bilaga 1 till förhandlingsprotokoll 7/2001 som innehåller bl.a. följande bestämmelser.

Bygg och Anläggningsavtalet gäller med nedanstående ändringar och tillägg

BYGG §4 Avstängning och skriftlig varning

Mom 1, Smittorisk,

Ersätts med följande.

A. Arbetstagare kan på grund av förseelse tillfälligt försättas ur tjänstgöring. Under sådan avstängning skall arbetstagaren avstå samtliga avlöningsförmåner, såvida inte förhandling leder till annat resultat.

B. Arbetstagare kan avstängas från tjänstgöring, om han på sannolika skäl är misstänkt för svårare fel eller försummelse.

Avstängning får ske för högst 30 kalenderdagar i sänder. Denna tidsgräns gäller dock ej, om utredning upptagits av polis eller åklagarmyndighet, i vilket fall avstängningen äger giltighet intill dess beslut i åtalsfrågan eller lagakraftägande dom föreligger.

Anmärkning

Före beslut om avstängning enligt mom 2 ska arbetsgivaren kalla berörd arbetstagarorganisation till överläggning i frågan. Om särskilda skäl föreligger, kan avstängning ske före överläggning.

Arbetstagare, som med stöd av bestämmelserna i denna punkt, avstängts från tjänstgöring, ska under tiden avstå sina avlöningsförmåner, såvida förhandling ej leder till annat resultat. I det fall avstängningen varar längre tid än sex månader erhålls dock månadslön från och med den sjunde månaden. Dock gäller följande.

Därest avstängningen ej åtföljts av annan åtgärd än varning eller omplacering, ska arbetstagaren återfå innehållna löneförmåner med avdrag för den arbetsinkomst, som kan ha förvärvats under avstängningstiden. Detsamma skall gälla i det fall avstängning, som vidtagits under utredning fullgjord av polis- eller åklagarmyndighet, antingen ej resulterar i åtal, eller – om åtal väckts – följs av friande dom.

K.H. är medlem i förbundet. K.H. anställdes av SL år 1990. Från år 1993 arbetade han som s.k. trygghetsansvarig. Vid ett möte den 5 november 2002 underrättades K.H. om avskedande. Samma dag avstängdes han från sitt arbete. K.H. avskedades den 14 december 2002.

Med anledning av avskedandet och avstängningen har tvist uppkommit mellan parterna. Tvisteförhandlingar har ägt rum utan att parterna har kunnat enas.

Förbundet har vid Arbetsdomstolen väckt talan mot arbetsgivarparterna och har *i första hand* yrkat att Arbetsdomstolen skall

1. förklara avskedandet av K.H. ogiltigt,
2. förplikta SL att till K.H. utge
 - a) allmänt skadestånd med 150 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivning av stämning tills betalning sker,
 - b) ekonomiskt skadestånd med 5 915 kr motsvarande innehållen lön under avstängningstiden från och med den 5 november till och med den 11 november 2002 jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 25 november 2002 tills betalning sker,
 - c) ekonomiskt skadestånd med 8 788 kr motsvarande sjuklön från och med den 12 november till och med den 25 november 2002 jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 25 november 2002 tills betalning sker samt
 - d) lön med 18 588 kr avseende mars 2004 och med 11 829 kr avseende april 2004 jämte ränta från den 25 i respektive månad tills betalning sker.

För det fall Arbetsdomstolen skulle finna att det inte förelegat laglig grund för avskedande men väl saklig grund för uppsägning har förbundet *i andra hand* yrkat att Arbetsdomstolen skall förplikta SL att till K.H. utge

1. allmänt skadestånd med 100 000 kr jämt ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivning av stämning tills betalning sker,
2. ekonomiskt skadestånd med 5 915 kr motsvarande innehållen lön under avstängningstiden från och med den 5 november till och med den 11 november 2002 jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 25 november 2002 tills betalning sker samt

3. ekonomiskt skadestånd med 8 788 kr motsvarande sjuklön från och med den 12 november till och med den 25 november 2002 jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 25 november 2002 tills betalning sker.

Dessutom har förbundet yrkat att Arbetsdomstolen skall förplikta SL att till förbundet utge allmänt skadestånd med 25 000 kr för kollektivavtalsbrott och med 25 000 kr för brott mot 18 § medbestämmandelagen jämte ränta på respektive belopp enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivning av stämning tills betalning sker.

Arbetsgivarparterna har bestritt yrkandena.

Arbetsgivarparterna har beträffande förstahandsyrkandena som i och för sig skäliga belopp vitsordat ett allmänt skadestånd om 15 000 kr, yrkat belopp avseende ekonomiskt skadestånd under avstängningstiden, yrkat belopp avseende ekonomiskt skadestånd motsvarande sjuklön samt yrkandet om lön.

Arbetsgivarparterna har beträffande andrahandsyrkandena som i och för sig skäliga belopp vitsordat ett allmänt skadestånd om 10 000 kr, yrkat belopp avseende ekonomiskt skadestånd under avstängningsperioden samt yrkat belopp avseende ekonomiskt skadestånd motsvarande sjuklön.

Vad gäller yrkandena om allmänt skadestånd till förbundet har arbetsgivarparterna inte vitsordat något belopp som skäligt i och för sig.

Förbundets ränteyrkanden har vitsordats som skäliga i och för sig.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader.

Till utveckling av talan har parterna anfört i huvudsak följande.

Förbundet

K.H. anställdes hos SL år 1990. Sedan år 1993 arbetade han som s.k. trygghetsansvarig. Detta arbete innebar inte något chefsansvar. Hans arbetsuppgifter bestod främst av bekämpning av klotter och vandalisering. Arbetet innebar också att ta emot information om ordningsläget inom hela SL och även från SL:s underentreprenörer. K.H. hade även det övergripande ansvaret för det förebyggande arbetet vad gäller klotter och skadegörelse. Han hade i sin anställning ett stort ansvar och åtnjöt även ett stort förtroende vad gäller bl.a. arbetstider. K.H. reglerade på egen hand och med SL:s goda minne sina egna arbetstider. Han hade enligt en särskild överenskommelse inte rätt till övertid. I stället hade han enligt gällande kollektivavtal rätt till ledighet i motsvarande mån. När han hade semester anmälde han dock detta särskilt. Ingen hade under hans anställningstid några synpunkter på hur han skötte sina arbetstider utan tvärtom var SL väl medvetet om att K.H. arbetade väldigt mycket. I K.H:s arbetsuppgifter ingick även att vara sakkunnig i upphandlingar som gällde trygghetsfrågor. Han hade dock inte någon beslutanderätt i sådana frågor utan fungerade som rådgivare.

I trygghetsfrågor hade SL sedan ett antal år ett samarbete med Falck Sverige AB (Falck) som bl.a. utförde bevakningstjänster åt SL. Eftersom K.H. var trygghetsansvarig förekom det många och täta kontakter mellan honom och Falck. När K.H. började att arbeta som trygghetsansvarig blev han intresserad av hur andra bolag bekämpade klotter och annan skadegörelse. I bl.a. New York och Oslo hade civila spaningsgrupper nått mycket goda resultat. På SL:s uppdrag besökte han i mitten av 1990-talet dessa grupper och på så sätt erhöll han kunskap och erfarenhet i dessa frågor. Under år 1996 tog K.H. initiativ till att starta en civil spaningsgrupp som skulle arbeta på liknande sätt som i New York och Oslo. SL:s styrelse ställde sig bakom dessa idéer. Sedan det visade sig omöjligt för polisen att inrätta en sådan grupp vände sig K.H. för SL:s räkning till olika väktarbolag, varav ett var Falck. De kontakter som förevar med olika väktarbolag visade att Falck var det bolag som var mest intresserat av civil spaning och som hade de bästa förutsättningarna att klara av ett sådant uppdrag. Falck ansökte och erhöll efter en tid tillstånd att frångå kravet på uniform för väktare. Således inrättade Falck en civil spaningsgrupp där K.H. var kontaktperson gentemot SL. Detta skedde givetvis med SL:s vetskap och godkännande. Under arbetets gång hölls regelbundna månadsmöten där K.H. och Falck lämnade information till SL om klottersituationen inom SL och koncernen samt hos underentreprenörerna. K.H. hade även det operativa ansvaret för den civila spaningsgruppen. Falcks uppdrag vad gällde den civila spaningsgruppen var att se till att SL:s trygghetspolicy upprätthölls. Det var därför nödvändigt att Falck hölls underrättade om de diskussioner om resenärernas trygghet och bekämpning av skadegörelse som fördes inom bolaget. Syftet med detta var att SL skulle kunna leva upp till sin trygghetspolicy.

År 1996 påbörjades samarbetet mellan SL och Falck om den civila spaningen. Redan tidigare hade Falck uppdrag åt SL men då var det fråga om uniformerade vakter. Samarbetet inleddes med en sexmånaders provotid med civil spaning och detta skedde utan något upphandlingsförfarande. År 1997 övergick uppdraget för civil spaning till SJ. Inte heller då ägde någon upphandling rum utan i stället träffades ett avtal för sex månader med möjlighet till förlängning i ytterligare sex månader. År 1998 tog Citypendeln över driften av pendeltågen och det beslutades att den civila spaningen skulle ligga under SL centralt. K.H. fick då ansvar för den totala trygghetsbudgeten. Det innebar att han tog emot de fakturor som avsåg den civila spaningen och han hade även s.k. attesträtt 1. Denna rätt innebar att han kontrollerade fakturorna och skrev sin signatur för det fall dessa stämde. Sedan attesterade K.H:s chef T.S. – som hade s.k. attesträtt 2 – fakturorna. Det var således T.S. som godkände att fakturorna betalades.

Samma år genomförde SL en stor upphandling av ordningsvaktstjänster. Upphandlingen sköttes av SL Tunnelbanan för SL:s räkning. I den upphandlingen deltog många väktarbolag, bl.a. Falck. Falck som tidigare hade uppdraget för uniformerade vakter förlorade denna upphandling. Falck fick dock fortsätta med uppdraget gällande den civila spaningen. År 1998 skrevs det således ett kontrakt mellan SL och Falck men det var SL Tunnelbanan som undertecknade avtalet. Detta avtal löpte i två år, till november 2000. Avtalet innehöll en möjlighet till förlängning i ett år. Även om det var SL Tunnel-

banan som slöt avtalet med Falck var det emellertid fortfarande K.H. som hade det operativa ansvaret. År 1999 övertog Connex driften av tunnelbanan vilket innebar att Connex även övertog nyss nämnda avtal. År 2000 löpte ett antal avtal rörande väktartjänster ut. K.H. var mycket kritisk till hur Connex hade skött sitt uppdrag och han deklarerade detta öppet. K.H. försökte förmå SL:s ledning att genomföra en ny upphandling rörande framför allt de uniformerade väktarna. K.H. hade genom samarbetet med Falck idéer om hur väktaruppgifterna skulle kunna utformas och hans chefer var väldigt intresserade av detta. SL beslöt under försommaren 2000 att förlänga alla väktaravtal med ett år på grund av att ett upphandlingsförfarande inte hanns med under året. Således förlängde Connex på uppdrag av SL avtalen med ett år. SL:s ledning beslöt även att förlänga avtalet rörande den civila spaningen i enlighet med det avtal som möjliggjorde en förlängning om ett år. Tanken var att arbetet med upphandlingen rörande den civila spaningen skulle inledas år 2001 men så blev dock inte fallet. Avtalet förlängdes därefter i ytterligare ett år utan att det fanns något stöd för det i avtalet. Först i början av år 2002 inleddes upphandlingsförfarandet. En upphandlingsgrupp inrättades där K.H. ingick som sakkunnig. K.H. hade inga kontakter med Falck angående själva upphandlingsfrågan utan det fanns en särskilt utsedd kontaktperson. K.H. uppmärksammade SL:s ledning på den situationen att han var såväl operativt ansvarig för den civila spaningen som sakkunnig i upphandlingsförfarandet. Ledningen hade dock inte något att erinra mot detta. När K.H. avskedades pågick upphandlingen fortfarande.

K.H. var hela tiden av den uppfattningen att Falck var det bolag som bäst klarade av uppdraget med civil spaning. Denna uppfattning grundade sig på lång erfarenhet och kontakter med Falck och andra bolag. Detta var också känt och accepterat av SL. Inget av de e-postmeddelanden som givits in i målet härrör från någon tidpunkt då upphandling pågick med Falck.

SL Infrateknik AB började under hösten 2000 att ta fram underlag för ett upphandlingsförfarande angående s.k. skalskydd för spåranläggningar. I mars 2001 skickade detta bolag ut en anbudsinvitan. Det tillsattes en utvärderingsgrupp i vilken K.H. ingick. Den 21 augusti 2001 fattade denna grupp ett officiellt beslut om att bolaget Compatec hade vunnit upphandlingen. Upphandlingsprotokoll skrevs den 24 augusti 2001 och den 19 september samma år gjordes beställningen till Compatec. I den upphandlingen deltog inte Falck. Redan någon gång mellan den 13 och den 17 augusti 2001 ringde G.G. på SL Infrateknik AB till Compatecs VD M.H. och meddelade att Compatec hade vunnit upphandlingen.

Det är i ljuset av nu redovisade upphandlingar och tidsperspektiv som de i målet aktuella e-postmeddelandena skall ses.

K.H. hade en arbetsdator i hemmet. Den använde han när han arbetade hemma vilket förekom såväl på dagtid som kvällstid. Han använde datorn bl.a. för att skriva e-postmeddelanden men även för att via internet leta efter s.k. klottersidor i syfte att följa utvecklingen. Han använde internet privat omkring två timmar per vecka. Även hans sambo använde datorn för privat bruk. Det bestrids dock att omfattningen, såsom arbetsgivarparterna påstår,

skulle ha uppgått till fyra timmar per dag. De regler om internetanvändning som getts in i målet har K.H. inte sett under sin anställningstid. Dessa regler kan inte utan att delges den anställde bli en del av regelverket i anställningsavtalet. K.H. var inte medveten om att han inte fick använda internet privat hemifrån. Ingen från SL hade någon invändning mot omfattningen av hans användande av internet. SL var medvetet om att K.H. arbetade mycket hemifrån.

K.H. deltog i en konferens i Oslo från torsdagen den 24 till söndagen den 27 augusti 2000. Konferensen var ordnad av Falck och föranledd av att Falck köpt det bolag i Oslo som K.H. tidigare besökt för att skaffa kunskaper om hur man framgångsrikt arbetade med klotterbekämpning. Det var G.P. – tidigare ägare till det bolag, Security Concept, som Falck köpte – som bjöd in K.H.. För konferensen fanns ett program där det diskuterades strategi och arbetsledning m.m. K.H. höll ett föredrag som bl.a. handlade om situationen i Stockholm. Eftersom inbjudan skedde med kort varsel var det inte möjligt att iaktta de vanliga rutiner som gällde för tjänsteresor. I vanliga fall skulle en reseanmälan lämnas till SL för godkännande av VD. Detta förfarande brukade ta mellan en och två veckor. I detta fall talade K.H. i stället med sin chef T.S. som godkände resan. Såvitt K.H. minns betalade han själv för resan och Falck betalade för hotellrummet. Under vistelsen i Oslo ringde K.H. och G.P. till T.S. och berättade om programmet och vad de hade gjort. Efter resan rapporterade K.H. och en tjänsteman på Falck vid ett månadsmöte om resultatet av resan. Vid detta möte var bl.a. T.S. närvarande. Ingen framförde några kritiska synpunkter angående resans innehåll eller genomförande.

I januari 2002 erhöll K.H. en inbjudan av OECD till en konferens i Paris om vandalisering och säkerhet i offentliga passagerartransporter. K.H. inbjöds personligen som talare och det framgick av inbjudan att han skulle få en kostnadsersättning och att OECD skulle stå för resekostnaden. Det framgick dock inte hur stor kostnadsersättningen skulle vara. K.H. skrev i enlighet med regelverket en reseanmälan vilken även godkändes av SL:s VD. Han fick beskedet att han skulle återkomma i frågan om kostnadsersättning senare. Det var en självklarhet för såväl SL som K.H. att resan till Paris var en resa i tjänsten. Såvitt K.H. minns uppgick kostnadsersättningen till omkring motsvarande 2 400 kr. Pengarna lämnades kontant till samtliga föreläsare som deltog i konferensen. K.H. hade inte för avsikt att behålla pengarna personligen. K.H. försökte såväl innan som efter resan få klarhet i hur dessa pengar skulle redovisas. Han hänvisades till SL:s internrevisor M.N. men inte heller hon visste hur kostnadsersättningen skulle redovisas. K.H. avvaktade besked och sedan föll det hela i glömska. K.H. uppmanades varken skriftligen eller muntligen att betala detta belopp. På grund av K.H:s höga arbetsbelastning under år 2002 redovisade han inte resan till Paris förrän i oktober samma år. Den reseräkning som han då upprättade kontrollerades mot underlag på lönekontoret och attesterades av ekonomichefen. Ersättningen betalades ut i november 2002. Inte heller då tog någon upp frågan om kostnadsersättningen från OECD. K.H. var hela tiden, och är fortfarande, villig att betala tillbaka kostnadsersättningen.

I slutet av oktober 2002 fick K.H. ett e-postmeddelande från T.S.. Denne meddelade att han och chefen för affärsenheten, L.N., ville ha ett möte med K.H. den 5 november. På mötet deltog K.H., personalchefen J.H. och advokaten Jens Tillqvist. Man redogjorde för att SL under en längre tid hade granskat K.H:s datoranvändning samt gått igenom hans arbetsuppgifter och rutiner och påstod att detta visade att K.H. hade gjort sig skyldig till oegentligheter. Enligt SL hade han lämnat ut hemliga uppgifter till Falck och rest privat på SL:s bekostnad m.m. En i förväg upprättad underrättelse om avskedande överlämnades till K.H. och han fick lämna ifrån sig telefon och nycklar m.m. K.H. fick ingen möjlighet att förklara sig. Beslutet att varsla om avskedande var redan fattat av SL. K.H. hade inte i förväg fått veta vad mötet skulle handla om och SL hade inte kallat något fackligt ombud. Ingen från SL hade tidigare framfört kritik mot K.H:s sätt att sköta arbetet. J.H. meddelade att K.H. även skulle lämna ifrån sig sin hemdator. Eftersom K.H:s sambo hade arbetat på natten och sov i rummet där datorn fanns bad K.H. att få överlämna datorn senare under dagen. J.H. krävde dock att den skulle hämtas omedelbart. När K.H. ringde hem för att varsko sin sambo om att de var på väg blev han tillsagd att han inte fick ringa några samtal. K.H. fullföljde ändå samtalet. J.H. skulle åka med K.H. hem för att hämta datorn. Utanför kontoret stod en bil som K.H. inte sett tidigare och vid bilen stod två män som han inte heller kände igen. När K.H. tvekade att följa med föstes han in i bilens baksäte av en av de okända männen som även stängde och låste dörren om honom. Dörren gick därefter inte att öppna inifrån. När de kom till K.H:s adress parkerades bilen på gångbanan utanför huset. En av de okända männen öppnade bildörren eftersom den fortfarande var låst. Männen följde med K.H. upp till hans lägenhet men släpptes inte in. Därefter överlämnade K.H. datorn.

Det sätt K.H. behandlades på chockerade honom och händelsen väckte stor uppmärksamhet bland grannarna. Händelsen väckte även stor uppmärksamhet i media eftersom SL samma dag skickade ut ett pressmeddelande med detaljerad information om avskedandet och vad K.H. enligt SL hade gjort sig skyldig till. Den 12 november 2002 polisanmälde SL K.H. och påstod att han hade gjort sig skyldig till bl.a. ekonomiska oegentligheter. Anmälan spreds genom SL:s försorg till media. Polisanmälan har hittills inte lett till att någon delgivits misstanke om något brott. K.H. har inte heller kallats till några förhör. Samma dag blev K.H. sjukskriven med diagnosen reaktiv depression.

I polisanmälan hänvisades till ett stort antal e-postmeddelanden som framför allt K.H. hade skrivit. Dessa bifogades till anmälan och åberopades under tvisteförhandlingarna. Förbundet begärde såväl under den lokala som den centrala förhandlingen att få ta del av dessa e-postmeddelanden men SL vägrade. Förbundet förklarade sig även villigt att motta handlingarna med tystnadsplikt. E-postmeddelandena har nu givits in i målet och samtliga har det gemensamt att de är av äldre datum. Det gör att det är svårt för K.H. att minnas bakgrunden till att de skrevs.

SL avstängde K.H. utan lön under tiden den 5 november till den 21 november 2002. Enligt ett mellan parterna gällande kollektivavtal skall en

sådan avstängning föregås av överläggning om inte särskilda skäl föreligger. SL kallade inte till någon sådan överläggning, vare sig före eller omedelbart efter avstängningen. Särskilda skäl förelåg inte och SL hade således inte rätt att stänga av K.H. från arbetet. Den tolkningen stämmer även överens med hur SL har brukat tillämpa bestämmelsen i kollektivavtalet.

För det fall Arbetsdomstolen skulle finna att SL inte ens haft saklig grund för uppsägning gör förbundet gällande att kollektivavtalet har den innebörden att rätten att stänga av en arbetstagare utan lön endast kan utövas om överläggning förevarit före avstängningen. K.H. har således även på den grunden rätt att återfå de innehållna löneförmånerna.

Grunderna för talan

K.H. har inte gjort sig skyldig till några oegentligheter i sin anställning eller på något sätt brutit mot sitt anställningsavtal. K.H. har alltid agerat med SL:s och SL:s resenärers bästa för ögonen. Det mesta som arbetsgivarparterna åberopar i målet är relativt gammalt. K.H. har inte fått tillfälle att förklara sig. K.H. har avskedats från anställningen utan att det ens har funnits saklig grund för uppsägning. SL har inte försökt att omplacera K.H.. Avskedandet skall således ogiltigförklaras och SL är skyldigt att utge allmänt skadestånd till honom. Det sätt på vilket K.H. har behandlats i samband med och efter underrättelsen om avskedandet och den uppmärksamhet som händelsen väckt har skadat honom svårt. Hans sjukskrivning är en direkt följd av SL:s agerande. Dessa omständigheter skall påverka storleken av det allmänna skadeståndet.

För det fall Arbetsdomstolen skulle finna att det förelegat saklig grund för uppsägning av K.H. gör förbundet i andra hand gällande att det i vart fall inte förelegat laglig grund för avskedande. SL är därför skyldigt att utge såväl allmänt som ekonomiskt skadestånd till K.H..

SL avstängde K.H. utan lön under tiden den 5 november till den 14 december 2002 då han avskedades. K.H. var sjukskriven från den 12 november 2002 och från den 26 november 2002 erhöll han ersättning från försäkringskassan. Enligt gällande kollektivavtal skall en sådan avstängning föregås av en överläggning om det inte finns särskilda skäl. SL kallade inte till någon sådan överläggning vare sig före eller omedelbart efter avstängningen. Det har inte heller funnits några särskilda skäl för att inte göra det. Bestämmelsen i kollektivavtalet har den innebörden att rätten att stänga av en arbetstagare bara kan utövas om man dessförinnan har kallat till överläggning. K.H. har således även på den grunden rätt att återfå de innehållna löneförmånerna. För det fall Arbetsdomstolen skulle finna att SL avskedat K.H. utan att det ens förelegat saklig grund för uppsägning är SL redan på den grunden enligt kollektivavtalet skyldigt att utge de innehållna löneförmånerna.

Genom att inte iaktta bestämmelserna om förhandlingsskyldighet i kollektivavtalet har SL gjort sig skyldigt till kollektivavtalsbrott och är därför skyldigt att utge allmänt skadestånd till förbundet.

Under tvisteförhandlingarna har SL vägrat att hålla åberopade handlingar tillgängliga för förbundet och genom detta har SL brutit mot 18 § medbestämmandelagen. SL är skyldigt att för detta brott utge allmänt skadestånd till förbundet.

Arbetsgivarparterna

K.H. anställdes hos SL år 1990. Organisatoriskt tillhörde han kontraktsavdelningen där det arbetar omkring 15 tjänstemän. K.H:s närmaste chef var T.S. som var underställd affärsenhetschefen L.N.. Denne var i sin tur direkt underställd VD. K.H:s arbetsuppgifter bestod huvudsakligen i att motverka skadegörelse och klotter. K.H. var även sakkunnig i samband med SL:s upphandlingar. Han arbetade självständigt och åtnjöt ett stort förtroende från T.S:s och L.N:s sida. Däremot var K.H., precis som övriga tjänstemän inom bolaget, skyldig att iaktta regler om arbetstid etc. Han hade alltså inte rätt att själv planera sin arbetstid och sin semester. K.H. hade anförtrotts rätten att attestera fakturor.

Den 1 januari 1994 trädde lagen (1992:1528) om offentlig upphandling i kraft. Det innebar en stor förändring för hela SL-koncernen. SL:s upphandling av väktartjänster omfattar hundratals miljoner kronor. I fråga om dessa upphandlingar var, som redan nämnts, K.H. sakkunnig och hade till uppgift att ta fram beslutsunderlag samt att i övrigt förbereda upphandlingarna på ett korrekt sätt.

Under oktober 2002 uppmärksammade SL att K.H. begått en mängd oegentligheter i sin tjänst. Detta uppmärksammades till följd av en internutredning som leddes av internrevisorn M.N.. Utredningen fortgår alltjämt. En del av utredningen rör K.H. och en del rör Falck och Compatec. Dessa bolag genomförde under ett antal år en överdebitering gentemot SL. Bolagen har i takt med att utredningen fortskridit tvingats att betala tillbaka ersättning till SL. K.H. hade en stor roll i detta förfarande. Av utredningen framkom att K.H. hade haft otillbörliga kontakter med Falck och Compatec. Under utredningen påträffades ett antal e-postmeddelanden i K.H:s dator. Av dessa framgår att K.H. inte tillvaratog SL:s intressen i samband med de kontakter som förevar med ovan nämnda bolag. K.H. agerade illojalt och försåg Falck och Compatec med hemlig och konfidentiell information. Upphandlingarna genomfördes inte på det sätt som lagen om offentlig upphandling föreskriver. Konkurrensen mellan de olika anbudsgivarna blev därigenom snedvriden.

Delar av internutredningen lämnades över till polisen där utredningen fortgår alltjämt. För att säkerställa bevisning genomförde polisen en husrannsakan hos Falck. Två chefstjänstemän på Falck avskedades med anledning av att dessa hade haft otillbörliga kontakter med K.H..

I samband med utredningen upptäcktes även att K.H. använde sin hemdator på ett otillåtet sätt. K.H. hade en s.k. ISDN-koppling till sin hemdator. Det innebar att han kunde använda datorn hemma på samma sätt som om han var på arbetet. Av SL:s datapolicy framgår att en ISDN-koppling inte får

användas för privat internetanvändning. Detta gäller även för anhöriga till de anställda. Vidare följer av denna policy att privat internetanvändning skall följa allmänna etiska regler. Datapolicyn är en ordningsföreskrift som arbetsgivaren har utfärdat och som samtliga anställda skall känna till och följa. Datapolicyn går att finna bl.a. på SL:s intranät som är tillgängligt för alla som använder datorer. Vad gäller K.H:s användning av SL:s dator kan konstateras att denne använde internet i genomsnitt fyra timmar per dag. På SL:s uppdrag kartlade företaget Computer Forensics K.H:s användning av internet. Enligt den utredningen framkom att K.H. huvudsakligen ägnade denna tid åt att besöka internetadresser med pornografiskt innehåll. Det var inte fråga om någon arbetsrelaterad internetanvändning. Dessutom var det K.H. själv som kontrolltesterade fakturorna för ISDN-abonnemanget även om det sedan var T.S. som godkände fakturorna för betalning.

Vad gäller K.H:s resa till Oslo den 24 till den 27 augusti 2000 gör arbetsgivarparterna gällande följande. K.H. var under denna tid frånvarande från kontoret. Det visade sig senare att han i stället arbetade för Falck i Oslo. Han deltog i ett arrangemang som Falck ordnade. K.H. erhöll betalning genom att Falck betalade hans hotellrum. K.H. meddelade inte T.S. var han befann sig.

Vad sedan gäller K.H:s resa till Paris i april 2002 gör arbetsgivarparterna gällande följande. Under april 2002 besökte K.H. en konferens i Paris som var anordnad av OECD. Inför resan fyllde K.H. i en reseanmälan av vilken framgick att OECD skulle betala resan. Det visade sig senare att arrangören i samband med konferensen betalade ut ersättning till K.H.. K.H. mottog medlen för SL:s räkning men underlät att redovisa detta för SL. I slutet av april samma år informerade M.N. K.H. om hur han skulle redovisa den ersättning som han mottagit av OECD. SL har ännu inte erhållit denna ersättning från K.H..

Så snart SL kunde överblicka i vart fall vissa delar av utredningen underättades K.H. den 5 november 2002 om avskedande. Underrättelsen lämnades av bolagets personalchef J.H.. Den redogörelse som förbundet lämnat för det faktiska händelseförloppet, där underrättelsen om avskedandet utmålas som relativt dramatiskt, är till i vart fall viss del felaktig. I samband med underrättelsen om avskedandet fick K.H. beskedet att han var avstängd från arbetsplatsen. Samtidigt underrättades han om att han i enlighet med kollektivavtalets regler var avstängd utan löneförmåner. Därefter höll parterna överläggningar med anledning av varslet om avskedande. Även tvisteförhandlingar hölls utan att parterna kunde enas.

Vad gäller frågan huruvida SL brutit mot 18 § medbestämmandelagen genom att inte ha visat e-postmeddelandena gör arbetsgivarparterna gällande följande. Det är riktigt att förbundet inte fick ta del av e-postmeddelandena som var en bilaga till polisanmälan. SL var dock inte skyldigt att visa dessa e-postmeddelanden. Vid tidpunkten pågick det en polisutredning och SL frågade polisen om handlingarna kunde lämnas ut. Polisens svar var att de måste vara sekretessbelagda med hänsyn till den s.k. kollusionsfaran. SL

ombads av polisen att inte lämna ut e-postmeddelandena. SL fattade alltså sitt beslut att inte lämna ut handlingarna efter samtal med polisen.

Det är riktigt att förbundet inte kallades till överläggning i fråga om avskedande och avstängning innan K.H. den 5 november 2002 erhöll underrättelse om avskedande och avstängning. Av kollektivavtalet framgår att arbetsgivaren äger fatta beslut om avstängning före överläggning om särskilda skäl föreligger. Enligt SL:s mening förelåg det sådana särskilda skäl. Det kan tilläggas att förbundet informerades samma dag och att förbundet omedelbart påkallade varselöverläggning.

Grunderna för talan

K.H. har grovt brutit mot sitt anställningsavtal och det har förelegat grund för att genom avskedande omedelbart skilja honom från anställningen. K.H. har haft otillbörliga illojala kontakter med SL:s underleverantörer Falck och Compatec. Vid dessa kontakter har K.H. inte tillvaratagit SL:s intressen. K.H. har även använt SL:s dator på ett otillåtet sätt. Han har dessutom agerat på ett otillåtet sätt i samband med två resor, en till Oslo och en till Paris. SL har inte gjort sig skyldigt till brott mot gällande kollektivavtal eller mot 18 § medbestämmandelagen.

Domskäl

Twisten

K.H. anställdes av SL år 1990 och arbetade från år 1993 som s.k. trygghetsansvarig. Vid ett möte den 5 november 2002 underrättades K.H. om att han skulle avskedas. Samma dag avstängdes han från sitt arbete. Den 14 december 2002 avskedades K.H. från anställningen. Twisten gäller i huvudsak om SL haft laglig grund för att avskeda K.H., om SL gjort sig skyldigt till kollektivavtalsbrott genom att inte överlägga med förbundet innan K.H. avstängdes från sitt arbete samt om SL brutit mot 18 § medbestämmandelagen genom att inte vid tvisteförhandlingarna låta förbundet ta del av de i målet åberopade e-postmeddelandena.

Arbetsgivarparterna har bestritt yrkandet om att avskedandet av K.H. skall ogiltigförklaras. De har till stöd härför gjort gällande att K.H. grovt brutit mot reglerna i sitt anställningsavtal och hävdade att avskedandet därför är lagligt grundat.

Förbundets har bestritt att det föreligger laga skäl för avskedandet av K.H.. Enligt förbundet är de omständigheter som arbetsgivarparterna har lagt K.H. till last inte ens sådana att saklig grund för uppsägning föreligger. Förbundet har vidare gjort gällande att SL inte uppfyllt sin omplaceringsskyldighet.

Arbetsdomstolen återkommer senare till frågorna om påståendena om brott mot gällande kollektivavtal och 18 § medbestämmandelagen.

De händelser och ageranden från K.H:s sida som arbetsgivarparterna har åberopat är av varierande beskaffenhet. K.H. har om det mesta som lagts honom till last helt förnekat det eller lämnat en annan version av händelserna än den som arbetsgivarparterna redovisat. Enligt Arbetsdomstolens mening är det för bedömningen av avskedandefrågan i första hand av betydelse om K.H., såsom arbetsgivarparterna hävdar, haft illojala kontakter med SL:s underleverantörer Falck och Compatec. Domstolen behandlar därför först vad som är utrett angående detta påstående.

Utredningen i målet

Målet har avgjorts efter huvudförhandling. Vid denna har på förbundets begäran hållit förhör under sanningsförsäkran med K.H. samt vittnesförhör med Security Concepts dåvarande verkställande direktör G.P., verkställande direktören i Compatec M.H., f.d. ordföranden i förbundets klubb vid SL R.H. och ombudsmannen C.A.. På arbetsgivarparternas begäran har hållits vittnesförhör med affärsområdeschefen vid SL L.N., avdelningschefen vid SL T.S., internrevisorn vid SL M.N., personalchefen vid SL J.H. och projektledaren vid SL Infrateknik AB G.G..

Parterna har även åberopat skriftlig bevisning. Arbetsgivarparterna har bl.a. åberopat ett antal e-postmeddelanden.

Genomgång av i målet åberopade e-postmeddelanden

I det följande går Arbetsdomstolen igenom de e-postmeddelanden som SL har åberopat som skriftlig bevisning till stöd för påståendet att K.H. haft illojala kontakter med Falck och Compatec. Under varje punkt anges innehållet i e-postmeddelandena. Därefter anges arbetsgivarparternas påståenden om vad det illojala beteendet från K.H:s sida har bestått i. Vidare anges också den muntliga bevisningen medan de slutsatser som Arbetsdomstolen drar av den åberopade bevisningen redovisas i ett efterföljande avsnitt. Förbundets inställning till arbetsgivarparternas påståenden har genomgående varit att K.H. inte har gjort sig skyldig till några oegentligheter i sin anställning och att han inte på något sätt brutit mot anställningsavtalet. Någon särskild redovisning av förbundets inställning görs därför inte under de skilda punkterna.

1. E-postmeddelande den 22 maj 2000 från K.H. till P.L. på Falck

”Hej!

ingen på SL affärsområde Kontrakt känner till något om detta möte. Jag har för din kännedom föreslagit att den civila gruppen förlängs med ett år inom gällande avtal och att SL upphandlar övriga ordningsvaktstjänster under hösten. Där har jag föreslagit att det skall bli ett nytt stuk typ, Åhlénsmodellen i tunnelbanan och trygghetsvårdar på tågen då menar jag pendel och tunnelbana. Jag vet dock inte om min chef än så länge fört fram detta till ansvariga på connx. Min vilja är att avtalen med de bevakningsbolag som idag finns, Securitas, Bevakningstjänst och SSHV sägs upp till den 30 juni innevarande år. Ingneting talar emot att Ert förklängs ett år.

Jag betalar Connex för att administrera avtalen och sambandscentralen. Således är det jag som till sist skriver på de fakturor om all bevakning som kommer från Conex.

Endast för att Du skall vara uppdaterad. Återkom gärna med info om vad mötet gällde.

K.H.”

Arbetsgivarparterna: Genom meddelandet har Falcks verkställande direktör P.L. informerats om hur SL förde sina interna diskussioner angående bevakning. Dessutom har K.H. talat om vad han tyckte om avtalen, vilket var felaktigt. K.H. skall inte till Falck uppge vilken typ av uppdrag som SL önskar. En underleverantör skall inte få del av denna slags information. K.H:s agerande har varit till nackdel för SL.

K.H. har uppgett bl.a. följande. Bakgrunden till att han skickade detta meddelande var att han fick en förfrågan från Falck angående vilka möten Connex hade angående ordningsvakterna. Kritik hade riktats mot Securitas, Bevakningstjänst och SSHV utan att dessa hade bättrat sig. Han ville att en ny upphandling skulle äga rum eftersom de gamla avtalen löpte ut. Han ville också arbeta på ett helt nytt sätt. T.S. bad honom att meddela Falcks att avtalet med Falcks skulle förlängas. Han vet inte varför han skrev om sin attesträtt i meddelandet. Det var ingen hemlig information som han förde vidare.

L.N. har uppgett bl.a. följande. Han är affärsområdeschef på SL. Mellan år 1995 och år 2000 ansvarade han för upphandlingar. Upphandlingsförfarandet vad gällde den civila spaningsgruppen påbörjades hösten 2001 och anbud inkom på våren 2002. Efter klagomål från anbudsgivarna – på grund av att kraven i upphandlingsförfarandet var otydliga – avbröts upphandlingsförfarandet. Det påbörjades på nytt sommaren 2002 för att sedan åter avbrytas i november 2002 när oegentligheterna med Falck upptäcktes. Vid den tidpunkten då nu aktuellt meddelande skickades skedde en stor förändring i väktarverksamheten. Var och en av busstrafiken och tunnelbanetrafiken skulle ta ansvar för sin verksamhet. K.H. gav – genom att skicka meddelandet – ett av de möjliga företagen information på förhand som dessutom utgjorde företagshemligheter. Det var fel av K.H. att informera om att SL avsåg att förlänga avtalet. Det var också omdömeslöst av K.H. att beskriva sin attesträtt på det sättet.

T.S. har uppgett att det inte var lämpligt att skicka sådan information till en av flera underleverantörer.

2. E-postmeddelande den 9 juni 2000 från K.H. till P.L. på Falck

”FK. Fanns ingen tid tillräckligt för att säga upp uniformerat avtal fo.m sista juni och den process som jag vill genomföra ”citypendelsproj” måste ha verkat ett tag så att vi står stabilarna har en klar utvärdering osv. Upphandlingsprocessen kommer i allafall igån under hösten. Jag kommer att träffa L.N.

(Affärsområdeschefen vid SL) direkt under G.S.) före eller straxt efter midsommar för att dra upp vissa riktlinjer hur väktarfrågan skall hanteras.

trevlig helg

K.H.”

K.H. vidarebefordrade även ett meddelande som han erhållit samma dag från L.N. och som hade följande innehåll.

”Hej,

Pelle S skriver i nästa vecka till väktarbolagen och förlänger befintliga avtal i avvaktan på översyn av struktur och innehåll i SL:s totala trygghetsresurs.

Vi hörs

L.N.”

Arbetsgivarparterna: L.N. har inledningsvis skickat ett meddelande till K.H. angående väktaravtalen som denne genast har vidarebefordrat till Falcks VD P.L.. K.H. har lämnat information till en underleverantör om hur Connex avsåg att agera angående väktaravtalen.

K.H.: Han ville att en ny upphandling skulle äga rum. L.N. beslutade att så inte skulle bli fallet. Det pågick ingen upphandling vid den tidpunkten. Det var inte fråga om någon hemlig information.

L.N.: K.H. lämnade information om interna förberedelser inför ett upphandlingsförfarande. Det var fel att delge ett av flera företag sådan information.

3. E-postmeddelande den 9 juni 2000 från K.H. till B.L. på Falck

”Vi bedömde det på mötet L.N. (affärsområdeschefen under Gu. och T.S. att visst kunde vi säga upp väktaravtalen den sista juni men vi hinner inte tidsmässigt med en ny upphandlingsprocess till den första november tyvärr. Jag presenterade CIP modellen och att vi skulle träffa P.S. VD Connex snarast möjligt. Vidare får vi nu tid på oss att utveckla C.I.P processen bättre och i höst kan vi dra lite slutsatser, utvärdera osv för att sedan gå in i den nya upphandlingsprocessen. L.N. och T. ansåg att min idé om att bjuda in vaktbolagen, berätta om vilka problem vi vill ha lösta av dem! var en lysande idé. Därför är det nu viktigt att inte berätta allt för mycket hur både civila klottergruppen och trygghetsvärdarna jobbar rent konkret. Det skall komma som en ren utslagningsprocess om nu inte vår gpde vän hindrar deta genom att lägga priset fel igen.

OK jag ser mötet som en stor framgång för I. och mig och L. och T. köpte allt.

Allt har funkat jättebra tusen tack för all hjälp B.L.!

K.H.”

K.H. vidarebefordrade även det meddelande som han erhöll från L.N. med det innehåll som anges under punkten 2.

Arbetsgivarparterna: K.H. har berättat om hur han diskuterar med sina chefer på SL. Han har även talat om för B.L. hur Falck skall agera inför den kommande upphandlingsprocessen. Det är givetvis felaktigt att sådana slags kontakter äger rum med en underleverantör under en upphandlingsfas.

K.H.: B.L. var ansvarig för den avdelning på Falck dit klotterverksamheten hörde. Det var inte fråga om någon hemlig information. Med uttrycket ”utslagningsprocess” avsåg han att beskriva att det förelåg ett genuint samarbete mellan Falck och SL och han ville att SL skulle få behålla detta. Det var ingen hemlighet att han ansåg att Falck var det lämpligaste bevakningsbolaget att handha den civila spaningsgruppen. Med ”L. och T. köpte allt” menades att han berättat om den s.k. Åhlénsmodellen och föreslagit en ny organisation och att hans chefer ansåg att idén var bra. Att han skrev ”vår gode vän hindrar detta genom att lägga priset fel igen” var tänkt som ett skämt och syftade på att B.S. på Falcks vid ett tillfälle hade förlorat en upphandling genom att i ett sent skede höja anbudspriset.

L.N.: Det var inget ovanligt i att K.H. kom med ett bra förslag. De tyckte ofta att förslagen var bra. Anledningen till att flera väktarbolag bjöds in var just bristen på konkurrens. Det stod i direkt strid med SL:s regler att ge Falck den informationen. Det var viktigt för SL att ha ett gott rykte som upphandlare. Detta e-postmeddelande stod i direkt strid med hur SL arbetade.

4. E-postmeddelande den 9 juni 2000 från K.H. till B.S. på Falck

”Dagens möte mellan SL affärschef L.N. underställd G.S. mig T.S. och I. samt chefen för kommunikationsavdelningen L.M. gick bra. Mitt förslag om att Connex avtal förutom det civila skulle sägas upp till den sista juni ogillades. Anledningen till det var processen med en ny upphandling skulle inte hinna bli klar till den första november. Min föreläsning om projekt C.I.P och CSG gick över förväntan bra och jag föreslog att vi redan till hösten skulle inbjuda bevakningsföretagen och berätta om SL problem med Connex och Citypendeln för att vi vill att branschen skall lösa problemen.

Att L.N. bokar ett möte med T.S. och mig i dagarna kring midsommar tillsammans med P.S. Connex vd. Att vi nu kan satsa hårt på trygghetsvårdarna på CIP utvärdera, dra erfarenheter och hålla fram dessa mönster gossar och flickor när det är dags att börja förbereda upphandling för 2002-11-01 Att vi genast efter sommaren måste ta en nu tur på de vida havet eller liknande för att förbereda dra upp riktlinjer inför den kommande upphandlingsprocessen. Tänk nu på att yrkeshemligheten om att inte dela med Er om kunskaperna om vad som händer på cip eller CSG nu kommer många vara ute och fiska. Vår intention är att upphandlingen skall vara avklarad vintern senast våren 2001.

Vi förde diskussioner om option på sex månader men avstannade vid att alla fick förlängt ett år

Ok det var nog allt!

Trevlig helg glöm inte at hänryckas!!

K.H.”

K.H. vidarebefordrade även ett meddelande från L.N. med samma innehåll som anges under punkten 2.

Arbetsgivarparterna: Det felaktiga i detta meddelande är att K.H. inte får dra upp riktlinjer med Falck inför ett kommande upphandlingsförfarande. Denna typ av information får inte ske till en underleverantör.

K.H.: Vad gäller första stycket i meddelandet har han samma inställning som i föregående punkt. Med ”ta en tur på vida havet” avsågs att SL skulle informera om att en ny upphandling skulle äga rum. Han ville dra upp riktlinjer inför en sådan upphandling. Med ”yrkeshemligheter” avsågs Falcks yrkeshemligheter. Det var viktigt för SL att inte sättet för hur de arbetade kom ut. Det var endast han, polisen och Falck som visste hur arbetet med den civila spaningsgruppen utfördes.

L.N.: Det var fel att föra informationen vidare. Det var intern information angående hur SL förberedde sig inför upphandlingen. K.H. agerade illojalt mot SL och i stället fanns dennes lojalitet och solidaritet på ett annat ställe än hos SL.

5. E-postmeddelande den 12 juni 2000 från K.H. till B.L. på Falck

”Tjena! Tack för lånet det var toppen! F.K så här går diskussionerna, bra att Du P.B., och Peter Li känner till. Du förmedlar! K.H.”

K.H. vidarebefordrade även följande e-postkorrespondens som han i sin tur fått från T.S. samma dag.

”Hej”

Tyvårr sprack det ju med väktaravtalet inför nästa år. Viktigt att vi bevakar frågon och kommer med något förberett och genomarbetat inför upphandlingen efter detta. Föreslår att du och B. konstruerar ngt intelligent!? Hör av er
T.”

Följande meddelande skickades från L.N. till T.S. den 8 juni 2000.

”Ja,
det är en viktig del i att skapa klara roller och ansvar.
L.N.”

Följande meddelande skickades från T.S. till L.N. den 7 juni 2000.

”Hej

Skulle behöva ett beslut på detta att Connex har hela länet Observera att detta INTE är planerat enl B. utan något gammalt som ligget kvar sedan SL-T-banetiden.

Oavsett om Connex sköter detta bra eller inte så känns det inte logiskt att en opretaör ska ansvara för de andras säkerhet!? För mig känns det som en lojalitets och prioriteringskonflikt
 Kan vi ta ett snack om detta på fredag kl.09.00?
 T.”

Följande meddelande skickades från T.C. på Connex till T.S. den 7 juni 2000.

”Hej T.!

Vi kan väl diskutera detta mer i detalj när vi ses. För din info så träffade vi väktarbolagens Vdar för två veckor sedan där vi diskuterade en rad viktiga frågor såsom arbetssätt, uniformering, utbildning. Vi har nu en arbetsgrupp som jobbar med frågorna bestämda av oss och driftschefer för väktarbolagen.

MVH To.”

Arbetsgivarparterna: K.H. har vidarebefordrat intern information om hur SL diskuterade frågor inför upphandlingen.

K.H.: Han var av uppfattningen att en ny upphandling borde äga rum. Det var Connex som hade kallat till ett möte. Han gav inte Falck några fördelar.

L.N.: K.H. vidarebefordrade intern affärsinformation. Det fanns ingen anledning för honom att sprida den informationen. För information angående förberedelser inför en upphandling råder absolut sekretess.

6. E-postmeddelande den 12 juni 2000 från K.H. till B.L. på Falck

”Stort tack för hjälpen i helgen. Jag lämnar ner ett kuvert innehållande div handlingar till Stefan i butiken. K. lämnar eftersom jag vildmarkar från kl 07.45!

Än en gång stort tack!
 K.H.”

Arbetsgivarparterna: Denna händelse får polisen närmare utreda men den hör i vart fall inte hemma inom SL.

K.H.: Han vet inte vad han tackade för men han brukade skriva så om någon gjorde en bra arbetsinsats. Det som lämnades i ett kuvert var SL:s trygghetspolicy.

7. E-postmeddelande den 15 juni 2000 från K.H. till P.L. på Falck

”Fotlöpande information om hur våra diskussioner går inom SL!

K.H.”

K.H. vidarebefordrade följande meddelande som L.N. skickade till honom den 15 juni 2000.

”Hej,
tack själv !
Det blir inget möte med Pe. före sommaren. Pe. förlänger avtalen i avvaktan på att våra samtal ger önskat resultat.
Återkommer.
Hälsningar
L.N.”

K.H. vidarebefordrade även följande meddelande som han skickade till L.N. den 14 juni 2000.

”Hej och tack för senast! Ett äventyr som gick hem!

Jag vore tacksam om beksked helst under torsdagen 15/6 om mötestiden med P.S.. Alternativen var 22/6 eftermiddag eller 26/6 förmiddag.

K.H.”

Arbetsgivarparterna: K.H. har lämnat information om vad SL tycker är viktigt och hur cheferna inom SL diskuterar väktaravtalen. K.H. har inte intagit en objektiv ställning vid upphandlingsförfarandet. Falck har genom den information som K.H. lämnat haft fördelar i förhållande till andra bolag.

K.H.: Han ville informera om att hans egna planer gått i stöpet. Han lämnade inte någon hemlig information.

L.N. har uppgett att K.H. vidarebefordrat intern information.

8. E-postmeddelande den 15 juni 2000 från K.H. till B.L. på Falck

K.H. vidarebefordrade ett meddelande som han fick av L.N. samma dag med samma innehåll som anges under punkten 7.

K.H. vidarebefordrade även det meddelande som K.H. skickade till L.N. den 14 juni 2000 med samma innehåll som anges under punkten 7.

Arbetsgivarparterna har samma inställning som beträffande punkten 7.

K.H. har uppgett detsamma som han uppgett i anslutning till e-postmeddelandet under punkten 7.

L.N. har uppgett att K.H. vidarebefordrade intern information.

9. E-postmeddelande den 5 november 2001 från K.H. till H.U. på Falck

Hej H.!

den 8 november kl 13.00 -14.00 skall jag träffa Vd för Tågia H.W. samt L.J. som är säkerhetschef och snacka klotter, rutiner osv. Jag hoppas att du kan

följta med och kort datera upp dem hur dagsläget ser ut. Platsen är i Hammarby och om det funkar kanske vi kan åka dit tillsammans. den egentliga orsaken är att jag inte är nöjd med deras rutiner men det är bra för Falcks om ni är med och stärker er ställning här.

Hälsn K.H.”

Arbetsgivarparterna: K.H. har agerat som någon slags mäklare för Falcks räkning.

K.H. har uppgett följande. Tågta var ett nytt bolag som SL-koncernen hade startat. Han ville ge information om klottergruppen. Med ”stärker er ställning” avsåg han att det var bra att visa upp sig så att Tågta visste vilka de civila spanarna var. Han agerade inte som mäklare för Falck.

L.N.: Tågta sköter underhållet på vagnarna och tåget. Det var anmärkningsvärt att en av anbudsgivarna bjöds in att vara med på ett möte. SL måste agera på ett konkurrensneutralt sätt och inte i syfte att stärka Falcks ställning.

10. E-postmeddelande den 7 november 2001 från K.H. till någon på Falck

”Tja!

mailar över dessa förslag men vi borde kanske kunna få in cip uppdraget också. Antingen letar jag vidare eller skiver ni dit något mailar tillbaka och jag överför det till SL papper? När det gäller ikonerna med P:s namn på skall ni spara den och bifoga den till kommande väktarupphandling. Hör av dig hur vi gör!

K.H.”

Arbetsgivarparterna: K.H. har samarbetat med Falck för att Falck skall få väktaruppdragen.

K.H. har uppgett att meddelandet handlade om att han skulle utfärda något slags intyg om att SL anlätade Falck.

L.N.: Sent år 2001 var förberedelserna inför upphandlingen av de civila spaningsgrupperna igång. Det hände att SL lämnade referenser.

11. E-postmeddelande den 17 januari 2001 från K.H. till B.L. på Falck

”F.K. konfidentiellt tills vidare ! K.H.”

K.H. vidarebefordrade även ett projektdokument som han erhöLL från G.G. samma dag samt följande meddelande som G.G. skickade till K.H..

” Översänder projektdokument tillträdesskydd enligt överenskommelse vid möte den 16/1. OBS materialet är ej komplett text saknas på vissa dokument.

Med vänlig hälsning

G.G.”

Arbetsgivarparterna: SL Infrateknik AB höll vid denna tidpunkt på med en upphandling angående bevakning och skydd, s.k. skalskydd, av de depåer där tunnelbanevagnarna förvaras. Informationen var konfidentiell och det har K.H. vetat om.

K.H.: Projektdokumentet var inga handlingar som berörde upphandlingsprocessen. Det var ett dokument som var allmänt hållet och handlingarna var offentliga. Falck fick inga fördelar i upphandlingsförfarandet genom att ta del av dokumentet. Falck deltog inte ens i det upphandlingsförfarandet. Med ”konfidentiell” ville han markera att han själv skulle presentera materialet vid ett möte som skulle äga rum senare.

G.G. har uppgett följande. Det var han som hade upprättat det projektdokument som K.H. vidarebefordrade. Dokumentet var en s.k. powerpointpresentation som han skulle använda vid ett internt möte i syfte att presentera projektet som gällde upphandling av s.k. skalskydd. Dokumentet innehöll mål, syfte och investeringar m.m. inför kommande år. Dokumentet borde inte ha lämnat SL. Det som var hemligt i dokumentet var uppgifter om driftövervakningen. För övrigt fanns uppgifterna i SL:s investeringsbudget.

12. E-postmeddelande den 14 augusti 2001 från K.H. till någon på Österlens smide

K.H. har i detta meddelande bifogat ett dokument ”PROMEMORIA pphandling depåer.” Dokumentet har det innehåll som framgår av bilaga till domen.

Arbetsgivarparterna: K.H. har skickat en promemoria till Österlens smide. Compatec var ett bolag som deltog i upphandlingsförfarandet angående skalskydd och Österlens smide var en underleverantör till Compatec. K.H. har i promemorian förordat just Compatec. Genom att K.H. har skickat över denna promemoria har Compatec och Österlens smide fått reda på vilka brister och fel som K.H. ansåg att övriga bolag som deltog i upphandlingen hade.

K.H.: Han minns inte att han skickade promemorian men det måste ha varit så. Promemorian skrev han som minnesanteckningar som sedan lämnades till G.G.. Österlens smide deltog inte i upphandlingen. Han skulle aldrig skicka hemliga handlingar. Det kan ha varit ett misstag.

M.H. har uppgett i huvudsak följande. Han är verkställande direktör i Compatec. Under sensvåren 2001 inledde SL Infrateknik AB ett upphandlingsförfarande angående leverans av staket m.m. till bolagets depåer. Det var G.G. som någon gång mellan den 13 och den 17 augusti 2001 meddelade att Compatec hade vunnit upphandlingen. Han erhöll inte någon information eller några handlingar under tiden då upphand-

lingsförfarandet pågick. Österlens smide var vid något tillfälle underleverantör till Compatec. Han känner inte till om Österlens smide fick någon information. Den 24 augusti 2001 ägde ett s.k. upphandlingsmöte rum. Avtal undertecknades och han trodde att allt var klart för att påbörja arbetet. Det visade sig senare att G.G. inte var rätt person att underteckna avtalet på grund av att det var fråga om ett för högt belopp. Avtalet undertecknades sedermera i november samma år.

G.G.: Vid denna tidpunkt pågick upphandlingsförfarandet och var inne i det s.k. utvärderingsskedet. Det var inte bra att K.H. skickade promemorian. Konfidentiella handlingar skall inte lämnas ut. Österlens smide var en underentreprenör till Compatec.

13. E-postmeddelande den 12 november 2001 från K.H. till någon på Österlens smide och till M.H. på Compatec

”Förutsättningarna för att arbetet nu går igång är därmed något ljusare!
Lycka Till!

K.H.”

K.H. vidarebefordrade även följande e-postkorrespondens.

Följande meddelande skickades från G.G. till K.H. samma dag.

”Hej K.H.
Upphandlingarna på tillträdesskyddet är nu påskrivna av respektive VD
G.”

Följande meddelande skickades från M.T. på SL Infrastruktur AB till K.H. den 8 november 2001.

”De ligger hos Anders o Gu. för påskrift.

mvh/M.”

Följande meddelande skickades från K.H. till M.T. den 8 november 2000.

”Hej!

Hur långt har beslutsprocessen kommit när det gäller projektet tillträdesskydd för Bromma, Älvsjö och Nyboda depåerna?

K.H.”

Arbetsgivarparterna: K.H. har vidarebefordrat intern information.

K.H.: Anledningen till att han skrev meddelandet var att upphandlingen var avslutad men själva igångsättandet drog ut på tiden.

Arbetsdomstolens slutsatser av den nu redovisade bevisningen

För flertalet av de e-postmeddelanden som K.H. skickat till olika personer på Falck, Compatec och Österlens smide har arbetsgivarparterna gjort gällande att K.H. vidarebefordrat intern information som inte skulle ha lämnat bolaget. Förbundets ståndpunkt synes vara att inget av e-postmeddelandena härrör från någon tidpunkt då upphandling pågick och att den information som K.H. lämnat därför inte varit hemlig.

K.H. har i det flesta fall på olika sätt förklarat varför han lämnat informationen och menat att det inte har varit fråga om någon hemlig information. L.N. har uppgett att den information som K.H. lämnat i e-postmeddelandena under punkterna 1–5 samt 7–8 varit hemlig eller på annat sätt intern. G.G. har vad gäller punkten 11 uppgett att det dokument som han upprättat inte borde ha lämnat SL. Arbetsdomstolen finner inte att någon av de förklaringar som K.H. lämnat beträffande ovan nämnda punkter är av sådant slag att det är visat att det på något sätt varit nödvändigt eller befogat att lämna ut informationen. Alldeles oavsett om meddelandena i ovan angivna punkter varit av karaktären att de omfattades av något slags sekretess eller inte är det enligt Arbetsdomstolens mening uppenbart att det har varit fråga om intern företagsinformation som K.H. inte borde ha vidarebefordrat till SL:s underleverantörer.

Vad gäller punkterna 6, 9, 10 och 13 kan utredningen, enligt Arbetsdomstolens mening, inte sägas visa att K.H. agerat på ett felaktigt sätt.

Vad gäller punkten 12 har K.H. över huvud taget inte kunnat lämna någon förklaring till varför han skickat dokumentet eller vad syftet med detta kan ha varit. I detta dokument – som är upprättat av K.H. och som skickades den 14 augusti 2001 – nämns vilka företag som deltagit i upphandlingen samt även kommentarer och förslag till vilket företag som skulle få uppdraget. Av förbundets i den delen oemotsagda uppgift framgår att det officiella beslutet att Compatec vunnit upphandlingen fattades den 21 augusti 2001. G.G. har uppgett att upphandlingen vid tidpunkten för e-postmeddelandet befann sig i det s.k. utvärderingsskedet och har framhållit att det inte var bra att K.H. skickade promemorian samt att konfidentiella handlingar inte skall lämnas ut. Enligt Arbetsdomstolens mening måste det betraktas som direkt felaktigt av K.H. att under ett pågående upphandlingsförfarande skicka ett sådant dokument till en underleverantör till en av anbudsgivarna.

Sammanfattningsvis finner Arbetsdomstolen att K.H. – till vissa av SL:s underleverantörer – har lämnat information som haft karaktären av intern företagsinformation som inte hade bort komma till andra företags kännedom.

Föreligger laga grund för avskedande?

Enligt 18 § anställningsskyddslagen får en arbetstagare avskedas om han eller hon grovt har åsidosatt sina åligganden mot arbetsgivaren. Därmed avses enligt lagens förarbeten sådant avsiktligt eller grovt vårdslöst förfarande som inte rimligen skall behöva tålas i något rättsförhållande.

Arbetsgivarparterna har gjort gällande att K.H. har haft otillbörliga illojala kontakter med underleverantörer till SL och att K.H. vid dessa kontakter inte tillvaratagit SL:s intressen. Med anledning av detta finns skäl att något beröra vilka krav som allmänt ställs på arbetstagare när det gäller lojalitet mot arbetsgivaren. Av en anställning följer bl.a. att arbetstagaren skall vara lojal mot arbetsgivaren, dvs. att arbetstagaren inte får vidta åtgärder som är ägnade att skada eller på annat sätt försvåra arbetsgivarens verksamhet. Vilka krav som är rimliga att ställa måste av naturliga skäl variera beroende bl.a. på förhållandena inom branschen, den aktuella verksamhetens beskaffenhet, arbetsuppgifternas art, arbetstagarens ställning i företaget och om arbetstagaren på något sätt äventyrat arbetsgivarens kundrelationer (se bl.a. AD 1993 nr 18 och 1989 nr 90). Självfallet kan man inte med någon enkel formel beskriva vad som åvilar arbetstagaren i normalfallet, men en gemensam synpunkt på dennes förpliktelser har angivits vara att arbetstagaren är skyldig att sätta arbetsgivarens intresse framför sitt eget samt att undvika lägen, där han eller hon kan komma i en plikt-kollision (se Eklund i Schmidt, Löntagarrätt, Stockholm 1994 s. 257).

Vid bedömningen av K.H:s agerande finns enligt Arbetsdomstolens mening skäl att särskilt beakta att SL vid upphandlingar haft att iaktta lagen om offentlig upphandling. Det framstår för domstolen som uppenbart att SL:s anseende vad gäller sådana upphandlingsförfaranden riskerat att allvarligt kunnat skadas av K.H:s agerande. Även om inte K.H. innehaft någon ställning som chef inom SL har han i anställningen haft mycket stor frihet vad gäller utförandet av sina arbetsuppgifter och han har även åtnjutit stort förtroende från SL. Det senare har visat sig i bl.a. att han haft attesträtt. K.H. har dels haft ett ansvar för att det dagliga samarbetet med de bevakningsbolag som SL anlidade fungerade, dels medverkat som sakkunnig i olika upphandlingsförfaranden. Enligt Arbetsdomstolens mening har det varit viktigt att han som anförtratts uppgifter av det slaget inte agerat på ett sätt som kunnat ge grund för misstankar om att han hade bindningar till någon annan. Av den e-postkorrespondens som åberopats framgår enligt Arbetsdomstolens mening med tydlighet att K.H. med denna utgångspunkt inte alltid har satt SL:s intressen i första ledet. Vid en samlad bedömning av vad som framkommit angående hans e-postkorrespondens med Falck, Compatec och Österlens smide finner Arbetsdomstolen att han genom sitt förfarande grovt har åsidosatt sina åligganden mot SL. Redan på grund av vad som framkommit angående denna nämnda e-postkorrespondens får SL därför anses ha varit berättigat att skilja K.H. från anställningen genom avskedande. Vid nu angivet förhållande saknar Arbetsdomstolen anledning att närmare gå in på en prövning av SL:s i övrigt framställda påståenden om hur K.H. har åsidosatt sina åligganden mot SL. Av det anförda följer att käromålet i denna del skall avslås.

Brott mot kollektivavtalet?

Förbundet har gjort gällande följande. SL har avstängt K.H. från sitt arbete utan lön under tiden den 5 november till den 14 december 2002 då han avskedades. SL har inte dessförinnan kallat till överläggning och det har inte funnits några särskilda skäl att underlåta detta.

Arbetsgivarparterna har vitsordat att förbundet inte kallats till överläggning i frågan om avstängning. Arbetsgivarparterna har gjort gällande att SL ägde fatta beslut om avstängning före överläggning eftersom det förelegat särskilda skäl.

Arbetsdomstolen gör följande bedömning.

I anmärkningen till den aktuella bestämmelsen i kollektivavtalet, som redovisats i inledningen till domen, anges att arbetsgivaren skall kalla berörd arbetstagarorganisation till överläggning före vissa beslut om avstängning. Vidare anges att om särskilda skäl föreligger, kan avstängning ske före överläggning. Parterna synes ense om att den hänvisning som görs till mom. 2 i anmärkningen gäller den situation som i kollektivavtalsbestämmelsen numera finns i punkten B och att den avstängning som skett i detta fall är en sådan avstängning som regleras i den punkten. Den avgörande tvistefrågan gäller därför om det i detta fall förelegat sådana särskilda skäl som enligt anmärkningen medför ett undantag från kravet på överläggning.

I målet föreligger inte någon närmare utredning om avtalsparternas avsikt i fråga om bestämmelsens innebörd i denna del. Det finns således inte stöd för att fastställa någon gemensam partsavsikt om vad som skall läggas i begreppet ”särskilda skäl”. Det har inte heller framkommit att det skulle föreligga någon vedertagen praxis angående tillämpningen av bestämmelsen. Mot bakgrund av det anförda, och då några avgörande slutsatser om vad som avses med särskilda skäl inte kan dras av själva ordalydelsen, är Arbetsdomstolen hänvisad till att grunda avgörandet på mer allmänna överväganden.

Av utredningen i målet har framkommit att SL vid tidpunkten för avstängningen av K.H. misstänkte att han hade haft illojala kontakter med andra bolag och det fanns även misstanke om att K.H. besökt internetadresser med pornografiskt innehåll. Av M.N:s uppgifter framgår att misstankarna föranlett viss inledande undersökning, bl.a. av den dator K.H. disponerade på arbetsplatsen, och att SL vid denna undersökning funnit grund för att gå vidare i sin utredning av de uppkomna misstankarna. Enligt Arbetsdomstolens mening fanns det mot den här bakgrunden ett berättigat intresse från SL:s sida av att – i syfte att säkra bevisning – i omedelbar anslutning till att K.H. fick besked om misstankarna mot sig förhindra honom från att disponera över såväl arbetsdatorn i hemmet som annat arbetsmaterial. Domstolen finner därför att situationen i detta fall varit sådan att det förelegat särskilda skäl i den åberopade avtalsbestämmelsens mening för SL att besluta om avstängning av K.H. innan överläggning med förbundet hade ägt rum. Det anförda innebär att SL inte har gjort sig skyldigt till kollektivavtalsbrott. Förbundets yrkande om allmänt skadestånd skall alltså

avslås. Det finns därmed inte heller grund för att av det skälet att SL underlåtit att kalla till överläggning före beslutet om avstängning komma fram till att avstängningen skulle stå i strid med kollektivavtalet. Någon rätt för K.H. att på den grunden återfå löneförmåner som innehållits under avstängningstiden föreligger därför inte.

Förbundet har till stöd för yrkandet om rätt för K.H. att återfå innehållna löneförmåner även åberopat att han avskedats utan att ens saklig grund för uppsägning förelegat. Yrkandet kan redan med den bedömning som Arbetsdomstolen tidigare gjort i avskedandefrågan inte heller på denna grund bifallas.

Brott mot 18 § medbestämmandelagen?

Förbundet har i denna del gjort gällande att SL under tvisteförhandlingarna mellan parterna har vägrat att hålla åberopade handlingar – de i målet aktuella e-postmeddelandena – tillgängliga för förbundet och att SL genom detta förfarande har brutit mot 18 § medbestämmandelagen.

Arbetsgivarparterna har vitsordat att SL inte låtit förbundet ta del av e-postmeddelandena men har, såsom det får förstås, gjort gällande att SL inte varit tvunget att visa dessa eftersom SL efter samråd med polisen fått beskedet att handlingarna måste vara sekretessbelagda med hänsyn till s.k. kollusionsfara.

Arbetsdomstolens bedömning

Enligt 18 § medbestämmandelagen skall part som vid förhandling åberopar skriftlig handling hålla den tillgänglig för motparten, om denne begär det.

Enligt 5 kap. 1 § sekretesslagen gäller sekretess för uppgift som hänför sig till förundersökning i brottmål. Vidare följer av 1 kap. 6 § nämnda lag att förbud att röja eller utnyttja sekretessbelagd uppgift gäller för myndighet där uppgiften är sekretessbelagd samt för person som på grund av anställning har fått kännedom om uppgiften.

Av utredningen i målet framgår att SL har åberopat de aktuella e-postmeddelandena under tvisteförhandlingarna utan att hålla dessa handlingar tillgängliga trots att förbundet har begärt detta. Enligt Arbetsdomstolens mening kan reglerna om s.k. förundersökningssekretess inte anses innebära att SL varit förhindrat att lämna ut handlingar som SL haft i sin besittning. Med hänvisning till det anförda finner Arbetsdomstolen att SL brutit mot 18 § medbestämmandelagen och att SL därmed ådragit sig skadeståndsskyldighet mot förbundet. Enligt Arbetsdomstolens mening bör det allmänna skadeståndet bestämmas till yrkat belopp.

Sammanfattning och rättegångskostnader

Den gjorda bedömningen innebär att förbundets talan skall avslås utom i fråga om yrkandet om allmänt skadestånd för brott mot 18 § medbestämmandelagen. Med hänsyn till denna utgång i målet och vid en uppskattning

om vad som kan anses vara skäligen påkallat för att tillvarata arbetsgivarparternas rätt anser Arbetsdomstolen att förbundet skall förpliktas att till arbetsgivarparterna utge ersättning för rättegångskostnader med ett belopp om 175 000 kr.

Domslut

1. Arbetsdomstolen förpliktar Aktiebolaget Storstockholms Lokaltrafik att till Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund utge allmänt skadestånd med tjugofemtusen (25 000) kr för brott mot 18 § medbestämmandelagen jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 12 maj 2003 tills betalning sker.
2. Arbetsdomstolen avslår Sveriges Kommunaltjänstemannaförbunds talan i övrigt.
3. Arbetsdomstolen förpliktar Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund att ersätta Kommunala Företagens Samorganisation och Aktiebolaget Storstockholms Lokaltrafik för rättegångskostnader med etthundra sjuttiofemtusen (175 000) kr avseende ombudsarvode jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för denna dom tills betalning sker.

Ledamöter: Carina Gunnarsson, Brita Swan, Karin Isacsson, Olof Nordenfelt, Lillemor Birgersson, Göran Karlsson och Lars E. Rabenius.
Enhälligt.

Sekreterare: Marianne Lishajko

Domsbilaga

”AB SL
K.H.
Trygghetsansvarig
PROMEMORIA

**GÄLLANDE UPPHANDLING AV SKALSKYDD 2001-08-14
PÅ SL DEPÅANLÄGGNINGAR.**

Av berörda entreprenörer som lagt anbud har jag valt att kommentera tre företag och föreslår ett av dessa företag som den som för SL skulle vara bäst för upphandlingens genomförande.

Synpunkterna varierar och motiverar varför jag valt bort två av entreprenörerna och skälen till att jag valt att förorda ett företag. Under arbetets gång har jag av naturliga skäl även övervägt om entreprenaden skall delas. Starkt vägande skäl förenad med min absoluta övertygelse att en delning av projektet för SL skulle medföra omfattande merarbete och fördyring av projektet totalt eller var och en för sig. Vidare ser jag problem med ansvarsdelen för den överordnande biten och har allvarligt vägt in att det är av stor vikt för AB SL att inte försena projektet än det är i dagsläget.

Nordic

Medelstort företag med höga ambitioner som vill flytta fram sina positioner och enligt min bedömning har stora möjligheter att i kommande upphandlingen vinna anbud men i mindre skala. Ett företag som genom att slåss för dyra lösningar men med en tveksam organisation som gör att företaget blottar dess sårbarhet när det gäller genomförandedelen.

Efter att ha träffat dem vid två tillfällen gör jag bedömningen att uppgifter som lämnats dels i skriftlig form som vid två muntliga presentationer inte har varit helt eller delvis övertygande eller tillfredställande i följande frågor:

- Serviceavtal och garantiåtaganden efter installationsdelen
- ej klargörande av frågor som rör mjuka frågor (besiktning, övriga kostnader mm)
- Steg och klätterproblematiken
- Konceptet när det gäller att kunna integrera andra system
- Priset för helhet och i delar var och en för sig.
- Saknar engagemang och kunskap om SL problematik med klotter och skadegörelse och en mycket blygsam vision om hur framtida samverkansformer skall fungera.
- Ingen utvecklad strategi trots angivande av referensanläggning Arlanda banan och en person som tidigare varit knuten till Banverket. Viss kunskap men inte övertygande.

Slutsats : Rekommenderas ej

Siemens

Stort företag med bred kompetens och en god organisation vad gäller större slutna projekt som de referenspunkter de angivit. Har hög ambition att komma in på marknaden och är ett kommande säkerhetsföretag i skalskyddsbranschen. En organisation som ej vuxit fullt ut och visar tydliga tecken på osäkerhet om genomförandedelen av projektet.

Av de uppgifter som lämnats vid den skriftliga dokumentationen och vid två muntliga presentationer görs följande bedömning.

- Lämnad uppgift om referensanläggning till DSB (Danske Stadsbanor, stämmer ej). Kontroll av denna uppgift ger vid handen att uppgiften som lämnats till SL inte kan användas då upphandlingen nyss påbörjats och att Siemens endast lämnat in ett anbud till DSB för bevakning ”av ett hundratal plattformar till DSB ”, (uppgift lämnad 01-06-01 och 01-08-10).
- Saknar nödvändig kunskap och engagemang om SL problematik med klotter och skadegörelse och trovärdighet när det gäller fortsatta samverkansformer med SL.
- Inga referensanläggningar mer än Svenska kriminalvårdsanläggningar och amerikansk atomkärnvapenanläggning vilka inget refererat objekt visat sig vara speciellt överförbara eller övertygande för SL särskilda behov och förutsättningar.
- Ingen kunskap om SL problem med klotter och skadegörelse trots skriftväxling under upphandlingstiden mellan SL och Siemens .
- Ingen övertygande / trovärdig problemlösning vad gäller klättring med steg över sin staketmodell.
- Stålspiral ej trovärdig och presenterades i sista minuten som en nödlösning, sladdrig och enligt min uppfattning ”kaka på kaka” ej trovärdig.
- Mycket vilja att få upphandlingen men inte övertygande om framtida samverkansformer trots upprepade signaler från SL om detta.

Slutsats: Rekommenderas ej

Compatec

Genom skriftväxling , ett referensbesök till DSB i Köpenhamn och två muntliga föredragningar föreligger följande skäl till nedanstående beslut.

- snabb igångsättning med redan färdigutbildad personal i Tritub, elsäkerhetsutb. för SL och SJ samt J-VSL.
- visad erfarenhet och prövade projekt som varit övertygande på följande områden.
- Slussen tunnelbanestation (spårlarm 1997-2001) med uppföljning varje år.
- Alby uppställningsplats
- Älvsjö depå
- deltagande i projektet fläckfri järnväg
- Brommadepån

På ett övertygande sätt påvisat ett lättarbetat påbyggbart integrerat tv-system . Ett klart överlägset och övertygande beskrivning av staketlarm

- staket med beprövad trådgälge med integrerat larm och med kabeldragning i plåtlådor, fästa på staket med ytterligare större kapacitet. Vidare förordas larmvinklar på staketet. Denna metod är beprövad och har visat ett mycket gott resultat.
- Besök av referensanläggning vid DSB i Köpenhamn med ett stort välutvecklat, genomfört projekt som fungerat väl sedan fyra år tillbaka. Det enda tv-övervakningssystem som DSB genomfört och är användare av idag.
- övriga genomarbetade referensprojekt kan nämnas som London Transport busstrafik samt tunnelbanan i London om än i mindre skala.
- Föredragningarna har präglats av en stor kunskap om SL klotter och vandaliseringsproblematik. Mycket målmedveten trygg och säkerhetstänkande där entusiasm ger extra bränsle till förebyggande och förhindrande skalskyddsåtgärder.

Upphandlingsgruppens poängbedömning, genomgående kvalitetstänkande, en visad trovärdig genomförandefas och en utpräglad och god föreslagen långsiktig samverkan med AB SL, SL Infra, Falcks, Citypendeln och Connex har bidragit till nedanstående positiva beslut.

Summering: förordar Compatec som ensam leverantör.